

โครงการ ข้อมูลพื้นฐานการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและการใช้ภาษาต่างประเทศในสถาบันการอาชีวศึกษา
ภาคใต้

Profile and Usage of Foreign Language Education in Vocational Education Institutes of Southern
Thailand

ชื่อผู้วิจัย นายสุคใจ ชุมชุมมนันตี
Mr. Sudjai Chumnummanee

ได้รับทุน สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สัญญาเลขที่ RDG 4610022

โครงการ ข้อมูลพื้นฐานการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและการใช้ภาษาต่างประเทศในสถาบันการอาชีวศึกษา
ภาคใต้

Profile and Usage of Foreign Language Education in Vocational Education Institutes of Southern
Thailand

ชื่อผู้วิจัย นายสุคใจ ชุมนุมนมณี
Mr. Sudjai Chumnummanee

ได้รับทุน สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สัญญาเลขที่ RDG 4610022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ และเพื่อศึกษาความต้องการและระดับการใช้ภาษาต่างประเทศของนักเรียนนักศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้สอนภาษาต่างประเทศ และผู้เรียน จากสถานศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1-5 จำนวน 70 คน การดำเนินการวิจัยใช้แบบสอบถามจำนวน 3 ชุด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ จัดลำดับความถี่ แล้วนำเสนอโดยการบรรยาย ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. **ผู้บริหาร ภาษาหลักที่ใช้ในการสอนคือภาษาอังกฤษ** เปิดสอนทุกระดับชั้น จำนวนผู้เรียนโดยเฉลี่ย 56-57 คนต่อห้องเรียน ทุกสถานศึกษาส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ โดยจัดให้มีห้องสมุด ห้องปฏิบัติการทางภาษา เครื่องคอมพิวเตอร์ และศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง สนับสนุนผู้สอนด้วยการฝึกอบรมและเข้าร่วมประชุมสัมมนาภายในประเทศ ปัญหาของผู้สอนคือภาระงานมาก นักเรียนไม่กล้าแสดงออก และจำนวนนักเรียนต่อห้องมากเกินไป เสนอแนะให้จ้างชาวต่างประเทศที่เป็นเจ้าของภาษามาสอนโดยตรง และปรับปรุงหลักสูตร โดยเน้นให้ผู้เรียนใช้สื่อสารกันได้ในชีวิตประจำวัน

2. **ผู้สอนวิชาภาษาต่างประเทศ ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษเน้นการสอนการอ่านมากที่สุด** ทักษะที่ใช้ในการสอนมากที่สุดคือการพูด ทักษะที่มีความสำคัญต่อการเรียนภาษาอังกฤษคือการฟังและการพูด ทักษะทางภาษาที่ต้องการพัฒนามากที่สุดคือการฟังและการพูด ปัญหามากที่สุดของผู้สอนคือภาระงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมากที่สุดคือด้านผู้เรียน จำนวนผู้เรียนและระยะเวลาในการฝึกทักษะ ผู้สอนวิชาภาษาจีนเน้นการสอนและให้ความสำคัญกับทักษะการพูดมากที่สุด ไม่มีภาระงานอื่นที่ได้รับมอบหมายนอกจากการสอน ทักษะภาษาจีนที่ต้องการพัฒนามากที่สุดคือการพูด ปัญหาของผู้สอนภาษาจีนคือโอกาสที่จะพัฒนาศักยภาพด้านภาษาจีน

3. **ผู้เรียนวิชาภาษาต่างประเทศ ผู้เรียนวิชาภาษาอังกฤษมีความชอบภาษาอังกฤษและมีทักษะการอ่านในระดับมาก** ทักษะที่ต้องการปรับปรุงคือทักษะการฟังและการพูด ใช้ภาษาอังกฤษทำกิจกรรมการฟังเพลงในระดับมาก ต้องการทำงานในสถานที่มีการใช้ภาษาอังกฤษในระดับมาก ปัญหาที่ผู้เรียนพบมากที่สุดคือเวลาในการฝึกทักษะน้อยและไม่ต่อเนื่อง ผู้เรียนวิชาภาษาจีนมีความชอบภาษาจีนและมีทักษะการอ่านในระดับมาก ทักษะที่ต้องการปรับปรุงคือทักษะการฟัง ปัญหาที่ผู้เรียนพบมากที่สุดคือจากบุคลิกภาพของครู และไม่มีโอกาสใช้ภาษาจีนในการร่วมกิจกรรมชุมชน ผู้เรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นมีความชอบภาษาญี่ปุ่นที่เรียนและมีทักษะในการพูดในระดับมาก ต้องการทำงานในสถานที่มีการใช้ภาษาญี่ปุ่นในระดับมาก ปัญหาที่ผู้เรียนพบมากที่สุดคือวิธีการสอน/การจัดกิจกรรมการเรียนของครู

Abstract

This research was conducted to examine the conditions and difficulties in educating foreign language in the Southern vocational education institutes as well as the requirements and levels of the Southern vocational education students' foreign language usage. The 70 samples were administrators, foreign language instructors and students of the Southern vocational education institutes 1-5. The instruments included 3 questionnaires, the data of which were analyzed with the modes of percentile and frequency arrangement.

The research results were descriptively presented as follows:

1. Focusing on the administrators, the major language employed in teaching was English, which allowed the students of all levels to attend. The average amount of students per class was 38.57. Every institute supported its foreign language education by providing libraries, language labs, computers and self-access-learning center as well as encouraging the instructors to participate in domestic workshops and seminars. However, the instructors' troubles, consisting of different job responsibilities, lack of students' class participation and quite a number of students in class, existed. The suggestion was to hire native speakers and improve curriculums to pay particular attention on daily communication.
2. For the foreign language instructors, those teaching English were good at teaching reading most, while speaking was employed most often. Listening and speaking were considered crucial for studying English and both skills required the most improvement. The principal difficulty of the instructors was extra job responsibilities as well as the amount of the students and the training period. In relation to Chinese instructors, with no additional job responsibilities, they had high ability in speaking and gave the greatest importance to this skill, which required the absolute improvement. The instructors themselves encountered the lack of opportunity to make progress in Chinese proficiency.
3. Concerning the students, those who study English possessed high level in English preference and reading skill, while listening and speaking needed improvement. The students put much of their interest in listening to the music and wished to work for a company where English was used. The problems found most was the lack of time and continuation in practice. The students studying Chinese liked the language and had high level in reading skill, while the skill to be improved was listening. Their instructors' personality and the loss of opportunity to employ Chinese in daily activities were the vital student's problems. The students studying Japanese liked the language they chose and had advanced ability in speaking. Most of them wanted to be employed by Japanese-spoken workplaces. Their major problem, however, was their instructors' teaching method or activity organization.

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

โดยปกติการศึกษาหรือสถาบันการศึกษามีบทบาทเกี่ยวกับสังคมอยู่สองด้าน คือ การชี้นำ การพัฒนา และเปลี่ยนแปลงสังคม และอีกด้านหนึ่งคือตอบสนองการพัฒนาสังคม แต่ในช่วงเวลาที่ผ่านมา การศึกษามักจะมีบทบาทในเรื่องการสนับสนุน การพัฒนาเสียมากกว่า และสำหรับในประเทศกำลังพัฒนาและประเทศด้อยพัฒนา แล้วการศึกษาจะถูกใช้เป็นเครื่องมือของนักเศรษฐศาสตร์และนักการเมือง ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเป็นประการสำคัญ (วีระ บำรุงรักษ์ 2536 : 18) ดังจะเห็นได้ว่าการจัดการและการบริหารทุกประเภทและทุกระดับจะเป็นไปในรูปแบบของโรงงาน มีการผลิตเพื่อมวลชนและมีปริมาณมาก (Mass Production) ตลอดจนมีการกำหนดคุณภาพ และมาตรฐานต่าง ๆ (Quality and Standardization) อีกด้วย โดยสรุประบบการศึกษาในปัจจุบันเป็นการศึกษาที่เป็นไปตามหลักการและวิธีการอุตสาหกรรมนั่นเอง

สำหรับสภาพการปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งของประเทศไทยและของโลก แนวคิดและปรัชญาการศึกษาที่เป็นอยู่จะเหมาะสมหรือไม่กับสังคมที่เปลี่ยนแปลง ผู้ที่รับผิดชอบทางด้าน การศึกษาจะมีหลักการและวิธีการจัดการศึกษาอย่างไรจึงจะสามารถพัฒนาประชาชนของประเทศให้มีคุณภาพที่ดี ทั้งในแง่ของความเป็นมนุษย์ และในแง่ของทรัพยากรมนุษย์หรือเป็นทั้งคนดีและมีความสามารถ สำหรับสังคม ที่เปลี่ยนไป ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่มีความมุ่งหมายและหลักการกำหนดให้การจัดการ ศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและ วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขทั้งในสังคมตนเอง และสังคมโลก โดยเฉพาะ ในหมวดที่ 4 มาตรา 23 (4) นั้นได้เน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ด้านภาษา และเน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง แต่ในสภาพ ความเป็นจริงการเรียนภาษาโดยเฉพาะภาษาต่างประเทศ จากผลการศึกษาและการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาด้านเทคโนโลยีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีความรู้ความสามารถพื้นฐานทางด้านช่างเพียงพอที่จะออกไปประกอบอาชีพ แต่ยังคงขาดทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ (แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540-2544, มปป. : 39) จึงทำให้ เป็นอุปสรรคในการติดต่อสื่อสาร การสืบค้นข้อมูลและการแข่งขันทางการค้าในยุคโลกาภิวัตน์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้จะมีการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษอินเตอร์เน็ต และภาษาอังกฤษสำหรับอาชีพเฉพาะ สาขา ทั้งในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ความ สามารถด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน เพื่อใช้ในการสื่อสาร ได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ภาษา และใช้แสวงหาความรู้ การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ (กรมอาชีวศึกษา : 18) ปัจจุบันภาษาอังกฤษเป็นเพียงวิชาหนึ่งที่สถานศึกษา จัดการเรียนการสอนเพื่อให้ครบตามหลักสูตรเท่านั้น ไม่ได้ให้ความสำคัญกับนักศึกษาที่จบออกไปแล้ว ว่าต้องการ ใช้ภาษาอังกฤษในการทำงาน การศึกษาต่อ หรือการประกอบอาชีพส่วนตัว

ในฐานะที่ผู้วิจัยมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการอาชีวศึกษาในภาคใต้ จึงเห็นสมควรที่จะศึกษาสภาพการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ และการใช้ภาษาต่างประเทศในสถาบันการ

อาชีวศึกษาภาคใต้ เพื่อเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษา เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร โดยเฉพาะกลุ่มวิชาสามัญทั่วไป ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้แรงงาน การประกอบอาชีพในอนาคต และสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่จะกล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและการใช้ภาษาต่างประเทศในสถานประกอบการอาชีวศึกษา โดยตรงนั้นยังไม่ค้นพบ ดังนั้นในส่วนนี้จะกล่าวถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและการใช้ภาษาต่างประเทศโดยทั่วไป ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามานี้ เพื่อจึงใช้เป็นแนวทางการวิจัย ซึ่งจะขอนำมากล่าวดังต่อไปนี้

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2537 : 198-200) จากรายงานการสัมมนาเรื่อง การจัดการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังคนในเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ตอนล่าง ผลการสัมมนาสรุปได้ว่า คุณสมบัติทั่วไปของแรงงานที่ต้องการ พบว่า ควรมีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา มีความซื่อสัตย์สุจริต รักในงานที่ทำ มีวินัยในการทำงานและมีความรู้ความสามารถทางด้านภาษา เช่นภาษาอังกฤษ ภาษาจีนและภาษามลายู

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ สมเกียรติ พ่วงรอด และอ้อมใจ วงษ์มหา (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความร่วมมือระหว่างรัฐกับเอกชนในการพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดชายแดนภาคใต้ตอนล่างเพื่อรองรับการพัฒนาเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน สรุปได้ว่า ควรเสริมสร้างแรงงานไทยให้มีนิสัยอุตสาหกรรม พัฒนาฝีมือแรงงานให้ทัดเทียมกับประเทศอื่นและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล เช่น ภาษาอังกฤษ และทักษะอาชีพที่ต่างประเทศต้องการ สถานประกอบการควรจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยร่วมมือกับภาคเอกชนในการจัดแหล่งฝึกประสบการณ์

สำนักงานจัดหางานจังหวัดสงขลา (2547 : 8) ได้ทำการศึกษาจากผู้ว่างงานที่มาใช้บริการศูนย์ดำเนินงานว่างจากการประชาสัมพันธ์ของสำนักงานจัดหางานจังหวัดสงขลา สำนักงานสาขาอำเภอหาดใหญ่ ผลการศึกษาด้านความสัมพันธ์พบว่า ความยาวนานของระยะเวลาการว่างงานขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 ประการ คือ สาเหตุการว่างงานและลักษณะงานที่ต้องการทำ โดยสาเหตุการว่างงานขึ้นอยู่กับอิทธิพลของอายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษและประสบการณ์ในการทำงาน ส่วนลักษณะงานที่ต้องการทำขึ้นอยู่กับอิทธิพลของความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ความรู้ความสามารถด้านภาษาจีน และประสบการณ์ในการทำงาน

รุทร์ กล่อมขุ่ม (2535 : 22) ได้ศึกษาคิดตามผลการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า ผู้มีงานทำเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษเทคนิคที่สามารถมาประยุกต์ใช้งานได้

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องตลอดจนงานวิจัยที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น เป็นหลักฐานสนับสนุนว่าการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในระดับอาชีวศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจโลกและเทคโนโลยีที่มีผลให้ประเทศไทยต้องเร่งรัดการพัฒนาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง การจัดการศึกษาให้นักเรียนนักศึกษามีความพร้อมด้านภาษาต่างประเทศ จึงเป็นภารกิจที่จำเป็นและเร่งด่วน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้
2. เพื่อศึกษาความต้องการและระดับการใช้ภาษาต่างประเทศของนักเรียน นักศึกษา ในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหาร ครูผู้สอนภาษาต่างประเทศ และผู้เรียนวิชาภาษาต่างประเทศของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในภาคใต้ทุกสังกัด

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการสุ่มหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) เพื่อให้ได้สถานศึกษาที่ใช้เก็บข้อมูลสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ละ 1 สถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหาร 1 คน ครูผู้สอนวิชาภาษาต่างประเทศภาษาละ 3 คน และผู้เรียนวิชาภาษาต่างประเทศภาษาละ 7 คน

ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีข้อจำกัดในเรื่องแหล่งข้อมูลซึ่งอาจทำให้การประมวลผลสำคัญในบางประเด็นไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร เนื่องจากงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนรายวิชาภาษาต่างประเทศในระดับอาชีวศึกษามีน้อย และข้อจำกัดด้านงบประมาณ

วิธีการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการเก็บข้อมูลพื้นฐานการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ และการใช้ภาษาต่างประเทศในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. การเก็บข้อมูลด้านสถิติพื้นฐาน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลสถานศึกษาที่จัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาทุกระดับและทุกสังกัดในภาคใต้ จำนวนครู-อาจารย์ จำนวนนักเรียนนักศึกษา สาขาวิชาที่เปิดสอนในแต่ละสถานศึกษา ที่มีอยู่ในรูปฐานข้อมูล และเอกสารต่าง ๆ
2. นำข้อมูลทั้งหมดมากำหนดกรอบของกลุ่มตัวอย่าง โดยพิจารณาจัดสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน และสถานศึกษาที่สอนเฉพาะระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และคัดเลือกโดยการสุ่มหลายขั้นตอนเพื่อให้ได้ผู้เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร (ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ) จำนวน 5 คน ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 15 คน ผู้สอนวิชาภาษาจีน จำนวน 1 คน ผู้เรียนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 35 คน ผู้เรียนวิชาภาษาจีน จำนวน 7 คน ผู้เรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น จำนวน 7 คน รวมทั้งสิ้น 70 คน จากสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1-5

4. วิธีดำเนินการเก็บข้อมูล ในการดำเนินการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

4.1 แต่งตั้งตัวแทนในแต่ละสถาบันเป็นเครือข่ายเพื่อช่วยเหลือในการทำวิจัย

4.2 จัดทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลและแนะนำตัวเครือข่ายถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4.3 ผู้วิจัยเดินทางไปพบเครือข่ายเพื่อชี้แจงวิธีการเก็บข้อมูล โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบ
STRUCTURED INTERVIEWS

4.4 เครือข่ายนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลตามรายละเอียดการเก็บข้อมูลที่กำหนด

4.5 ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามตามที่ได้รับคืนมา ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานการเรียนการสอนและการใช้ภาษาต่างประเทศในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ ปรากฏผลดังนี้

1. ผู้บริหาร

ผลการศึกษาพบว่า ภาษาต่างประเทศภาษาหลักที่ใช้ในการสอนคือภาษาอังกฤษ มีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเลือกโดยไม่มีหน่วยกิตในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 5 ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษเป็นชาวไทยทั้งหมด และเป็นวิชาที่เปิดสอนทุกระดับชั้น จำนวนผู้เรียนทุกภาษา โดยเฉลี่ย 38.57 คนต่อห้องเรียน สถานศึกษาส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศโดยจัดให้มีห้องสมุดทุกสถานศึกษา ห้องปฏิบัติการทางภาษา ในจำนวนที่แตกต่างกัน ตั้งแต่ 40-120 ที่นั่ง โดยเฉลี่ย 64.00 ที่นั่ง เครื่องคอมพิวเตอร์ในจำนวนที่แตกต่างกัน 8-200 เครื่อง โดยเฉลี่ย 73.60 เครื่อง และทุกสถานศึกษามีศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ทุกสถานศึกษาใช้นโยบายการสอนภาษาต่างประเทศตามแผนการศึกษาภาคบังคับของหลักสูตร ทุกสถานศึกษาได้สนับสนุนเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน โดยการจัดงบประมาณสนับสนุนปรับปรุงหลักสูตรหรือเปลี่ยนแปลงรายวิชาให้สอดคล้องกับวิชาชีพของผู้เรียน สนับสนุนผู้สอนด้วยการฝึกอบรมและเข้าร่วมประชุมสัมมนาภายในประเทศ สำหรับการรับอาจารย์ผู้สอนภาษาต่างประเทศจะใช้วิธีการสอบสัมภาษณ์และดูประวัติส่วนตัว ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศคือผู้สอนมีภาระงานมาก และนักเรียนไม่กล้าแสดงออก ร้องลงมาคือนักเรียนต่อห้องเรียนมากเกินไป ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศที่ควรจัดให้มีการเรียนการสอนในสถานศึกษาคือภาษาอังกฤษ สำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพนั้น ควรจ้างชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษามาสอนโดยตรง และรัฐเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณปรับปรุงหลักสูตร โดยเน้นให้ผู้เรียนใช้สื่อสารกันได้ในชีวิตประจำวัน

2. ผู้สอน ผลการศึกษาพบว่า

2.1 ผู้สอนภาษาอังกฤษ เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย 46.33 ปี ประสบการณ์เฉลี่ย 23.20 ปี คุณวุฒิการศึกษา มากที่สุดคือปริญญาตรี/เทียบเท่า รองลงมาเป็นปริญญาโท/หรือเทียบเท่า ทั้งหมดสำเร็จการศึกษาจากประเทศไทย วิชาเอกภาษาอังกฤษคิดเป็นร้อยละ 66.70 สอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง คิดเป็นร้อยละ 93.30 เนื้อหาทักษะที่ถนัดในการสอนคือการอ่าน รองลงมาคือการออกเสียงและการพูด ทักษะที่ใช้ในการสอนมากที่สุดคือการพูด รองลงมาคือการอ่าน การฟังและการเขียน ทักษะที่มีความสำคัญต่อการเรียนภาษาอังกฤษคือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ผู้สอนภาษาอังกฤษเคยอยู่ในประเทศออสเตรเลียโดยไปฝึกอบรม และดูงานมากที่สุด ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาผู้สอนภาษาอังกฤษมีการเพิ่มพูนความรู้ โดยการอบรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92.86 ครั้งสุดท้ายที่อบรมในปี พ.ศ. 2546 คิดเป็นร้อยละ 61.54 ภาระงานสอนต่อภาคเรียนเฉลี่ย 3.67 รายวิชาจำนวนชั่วโมงเฉลี่ย 28.87 ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวนนักเรียนเฉลี่ยต่อห้อง 39.53 คน ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ จะได้รับมอบหมายภาระงานที่นอกเหนือจากการสอนร้อยละ 93.30 เป็นภาระงานในฝ่ายวิชาการร้อยละ 50.00 ภาระงานรวมโดยเฉลี่ย 38.33 ชั่วโมง/สัปดาห์ ผู้สอนภาษาอังกฤษผลิตผลงานทางวิชาการเพียงร้อยละ 33.30 ทักษะภาษาอังกฤษที่ต้องการพัฒนาตามลำดับคือ การฟัง การพูด การเขียนและการอ่าน ปัญหาที่สำคัญที่สุดคือภาระงานที่ได้รับมอบหมายนอกเหนือจากงานสอน ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษทั้งหมดสอนตามหลักสูตรกรมอาชีวศึกษา ไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร แต่เป็นผู้เลือกตำราและสื่อการเรียนเอง คิดเป็นร้อยละ 93.30 และใช้ตำราต่างประเทศเป็นเอกสารประกอบการเรียนมากที่สุด ก่อนจะวางแผนการสอนผู้สอนได้ศึกษาวิธีการวัดผลและประเมินผลจุดประสงค์ การเรียนรู้หรือผลการเรียนที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้/เนื้อหา การจัดกิจกรรมประกอบการสอนและสื่อประกอบการสอนในระดับมาก การสอนซ่อมเสริมในระดับน้อย รูปแบบการสอนใช้วิธีการให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตัวเอง การบรรยาย และการฝึกปฏิบัติในชั้นเรียนในระดับมาก การทำโครงการและการพาไปศึกษานอกสถานที่ในระดับน้อย ผู้สอนให้ความสำคัญกับทักษะการฟัง ความรู้ด้านคำศัพท์ ทักษะการพูด ความรู้ด้านไวยากรณ์ ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน และความรู้ด้านวัฒนธรรม ตามลำดับ ผู้สอนเห็นว่าการการเรียนเพิ่มเติมด้วยตนเอง (ฟังเทปสอนภาษา อ่านตำรา ไวยากรณ์) ช่วยให้มีความรู้ในการใช้ภาษาต่างประเทศได้ดีขึ้น ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษใช้สอนลักษณะทักษะสัมพันธ์ และใช้ภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษในการสอนในระดับมาก สื่อ/อุปกรณ์ที่ผู้สอนภาษาอังกฤษใช้ในชั้นเรียนมากที่สุดคือวัสดุจริง ผู้เรียนมีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษในการร่วมกิจกรรมชุมชนมากที่สุด คือกิจกรรมพิเศษของวิทยาลัย โอกาสที่ใช้ภาษาอังกฤษกับชาวต่างประเทศตามสถานที่ท่องเที่ยวมากที่สุดคือ เป็นมัคคุเทศก์ การประเมินผลการเรียนผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษประเมินผลการเรียน โดยแบ่งเป็นสอบกลางภาค สอบปลายภาค สอบย่อยระหว่างภาค เก็บคะแนนจากงานระหว่างเรียน และจิตพิสัย ตามความเหมาะสมของผู้เรียน โดยใช้ข้อสอบปรนัย อัตนัย ใช้ชิ้นงาน /เพิ่มสะสมงานและสอบปฏิบัติจริง ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมากที่สุดคือ ด้านผู้เรียน จำนวนผู้เรียน ระยะเวลาในการฝึกทักษะ และภาระงานสอน

2.2 ผู้สอนวิชาภาษาจีน จากผลการเก็บข้อมูลซึ่งมีเพียงหนึ่งราย พบว่า เป็นเพศหญิง อายุ 55 ปี ประสบการณ์สอน 30 ปี การศึกษาค้นคว้าปริญญาตรี สอนเฉพาะระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เนื้อหา/ทักษะที่ถนัดในการสอนคือ การพูด การอ่าน การฟัง คำศัพท์และไวยากรณ์ ให้ความสำคัญกับทักษะการพูดในการสอนมากที่สุด ไม่เคยอยู่ต่างประเทศในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา มีการเพิ่มพูนความรู้โดยการอบรม ภาระงานสอนต่อภาคเรียน 1 รายวิชา จำนวน 28 ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวนนักเรียนเฉลี่ย 45 คน/ห้องเรียน ไม่มีภาระงานอื่นที่ได้รับมอบหมายนอกจาก

การสอน ทักษะภาษาจีนที่ต้องการพัฒนาคือการการพูด การฟัง การอ่านและการเขียน ปัญหาของผู้สอนภาษาจีนคือ โอกาสที่จะพัฒนาศักยภาพด้านภาษาจีน ผู้สอนวิชาภาษาจีนสอนตามหลักสูตรของกรมอาชีวศึกษาไม่มีส่วนร่วม ในการพัฒนาหลักสูตร แต่เป็นผู้เลือกตำราและสื่อการเรียนเอง โดยใช้ตำราในประเทศ ศึกษารายละเอียดของหลักสูตร ก่อนจะวางแผนการสอน คือสาระการเรียนรู้/เนื้อหา การสอนซ่อมเสริม การวัดผลและประเมินผล จุดประสงค์การเรียนรู้ หรือผลการเรียนที่คาดหวัง สื่อประกอบการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับ ใช้วิธีการสอนโดยให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติในชั้นเรียนและศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในระดับมาก และให้ความสำคัญกับทักษะและความรู้ คือทักษะการพูด ทักษะการฟัง ทักษะการอ่าน ความรู้ด้านคำศัพท์ ความรู้ด้านไวยากรณ์ ความรู้ด้านวัฒนธรรม และ ทักษะการเขียน ตามลำดับ กิจกรรมที่มีประโยชน์และช่วยให้ผู้สอนมีทักษะในการใช้ภาษาจีน คือการเรียนเพิ่มเติม ด้วยตัวเอง การไปข้าง การใช้อินเทอร์เน็ต การดูรายการโทรทัศน์ การสนทนากับชาวต่างประเทศ การดู ภาพยนตร์เสียงในฟิล์ม การฟังรายการวิทยุ การฟังเพลง และการอ่านหนังสือพิมพ์/วารสารต่างประเทศ ผู้สอนใช้ ทักษะสัมพันธ ฟัง-พูด และอ่าน-เขียนในระดับมาก และใช้สื่อประเภทภาพประกอบและแผ่นใสในระดับมาก ผู้เรียน ภาษาจีนไม่มีโอกาสใช้ภาษาจีนในการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน แต่มีโอกาสนำภาษาจีนกับชาวต่างประเทศตามสถานที่ท่องเที่ยว โดยการจำหน่ายอาหารและของที่ระลึก ผู้สอนวิชาภาษาจีนประเมินผลการเรียนโดยการสอบกลางภาคและปลายภาค ใช้สอบปฏิบัติจริงและข้อสอบปรนัย ปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีน คือด้านผู้เรียน

3. ผู้เรียน ผลการศึกษาพบว่า

3.1 ผู้เรียนวิชาภาษาอังกฤษ เป็นเพศชาย ร้อยละ 45.70 เพศหญิงร้อยละ 54.30 อายุเฉลี่ย 18.91 ปี กำลังศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพร้อยละ 40.00 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ร้อยละ 48.60 และระดับประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง ร้อยละ 11.40 คะแนน ผลการเรียนสะสมเฉลี่ย 2.64 ระดับคะแนนวิชาภาษาอังกฤษในภาคการศึกษาที่แล้วเฉลี่ย 2.68 ทั้งหมดมีเชื้อชาติไทย สัญชาติไทย และใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน อาชีพบิดา มารดา หรือผู้ปกครองมากที่สุดคืออาชีพรับจ้าง รองลงมาคือเกษตรกร มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท แต่ไม่เกิน 20,000 บาท ร้อยละ 91.40 เริ่มเรียนภาษาอังกฤษครั้งแรกระดับประถมศึกษา ร้อยละ 65.70 กิจกรรมภาษาอังกฤษที่จัดในประเทศไทย ที่เข้าร่วมมากที่สุดคือการเรียนพิเศษ ทั้งหมดไม่เคยไปโครงการแลกเปลี่ยน ต่างประเทศ และร่วมกิจกรรมภาษาอังกฤษที่จัดในต่างประเทศในปีการศึกษา 2546 ได้เรียนวิชาภาษาอังกฤษกับ ผู้สอนที่เป็นชาวไทย คิดเป็นร้อยละ 80.00 มีความชอบภาษาอังกฤษที่เรียนและมีทักษะการอ่านในระดับมาก ทักษะ ที่ต้องการปรับปรุงคือ ทักษะการฟังและทักษะการพูด เห็นว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่จำเป็นในชีวิตประจำวันใน ระดับมากที่สุด ใช้ภาษาอังกฤษทำกิจกรรมการฟังเพลงในระดับมาก ต้องการทำงานในสถานที่ที่มีการใช้ภาษาอังกฤษ ในระดับมาก กิจกรรมในชั้นเรียนที่ทำให้ทักษะทางภาษาอังกฤษดีขึ้น คือการทำแบบฝึกหัด กิจกรรมนอกชั้นเรียนคือ การใช้คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต แหล่งค้นแบบการใช้ภาษาอังกฤษคือครูชาวไทย พฤติกรรมการเรียนในระดับมาก คือเข้าเรียนสม่ำเสมอ ปัญหาที่ผู้เรียนพบมากที่สุด คือเวลาในการฝึกทักษะน้อยและไม่ต่อเนื่อง ผู้เรียนมีโอกาสใช้ ภาษาอังกฤษในการร่วมกิจกรรมชุมชน คิดเป็นร้อยละ 14.30 มากที่สุดคือเทศกาลปีใหม่สากล โอกาสใช้ภาษาอังกฤษ กับชาวต่างประเทศตามแหล่งท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 34.30 มากที่สุดคือการตกทอด บอกเส้นทางนักท่องเที่ยวไป สถานที่ท่องเที่ยวและร้านค้า และเห็นว่าภาษาต่างประเทศที่ควรจัดให้มีการเรียนการสอนมากที่สุดคือภาษาอังกฤษ

3.2 ผู้เรียนวิชาภาษาจีน เป็นเพศหญิง ร้อยละ 100.00 อายุเฉลี่ย 16.86 ปี กำลังศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ คะแนนผลการเรียนสะสมเฉลี่ย 2.96 ไม่มีระดับคะแนนวิชาภาษาจีนในภาคการศึกษาที่แล้ว เนื่องจากเป็นวิชาที่เรียนเสริม ทั้งหมดมีเชื้อชาติไทย สัญชาติไทย และใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน อาชีพบิดา มารดาหรือผู้ปกครองมากที่สุดคืออาชีพรับจ้าง รองลงมาคืออาชีพเกษตรกรและค้าขาย รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 71.40 เริ่มเรียนวิชาภาษาจีนครั้งแรกในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ไม่เคยร่วมกิจกรรมภาษาจีนที่จัดขึ้นในประเทศไทย โครงการแลกเปลี่ยน ณ ต่างประเทศ และร่วมกิจกรรมที่จัดในต่างประเทศ ในปีการศึกษา 2546 ได้เรียนวิชาภาษาจีนกับครูสอนที่เป็นชาวไทย ร้อยละ 100.00 มีความชอบภาษาจีนที่เรียน และมีทักษะการอ่านในระดับมาก ทักษะที่ต้องการปรับปรุง คือทักษะการฟัง เห็นว่าภาษาจีนมีความจำเป็นในชีวิตประจำวันในระดับมากที่สุด ใช้ภาษาจีนทำกิจกรรมการทำงานในระดับมาก ต้องการงานในสถานที่ที่มีการใช้ภาษาจีนในระดับน้อย กิจกรรมในชั้นเรียนที่ทำให้ทักษะทางภาษาจีนดีขึ้นคือการทำข้อสอบในชั้นเรียน กิจกรรมนอกชั้นเรียนคือการอ่านตำราเรียน แหล่งต้นแบบการใช้ภาษาจีนคือครูชาวไทย พฤติกรรมการเรียนในระดับมากคือเข้าเรียนสม่ำเสมอ ปัญหาที่ผู้เรียนพบมากที่สุดคือ จากบุคลิกภาพของครู ผู้เรียนไม่มีโอกาสใช้ภาษาจีนในการร่วมกิจกรรมชุมชน แต่มีโอกาสใช้ภาษาจีนกับชาวต่างประเทศตามแหล่งท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 57.10 มากที่สุดคือเป็นมัคคุเทศก์ และเห็นว่าภาษาต่างประเทศที่ควรจัดให้มีการเรียนการสอนมากที่สุดคือภาษาอังกฤษ

3.3 ผู้เรียนวิชาภาษาญี่ปุ่น เป็นเพศชาย ร้อยละ 14.30 เพศหญิงร้อยละ 85.70 อายุเฉลี่ย 18.57 ปี กำลังศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ร้อยละ 42.90 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ร้อยละ 57.10 คะแนนผลการเรียนสะสมเฉลี่ย 3.04 ไม่มีระดับคะแนนวิชาภาษาญี่ปุ่นในภาคการศึกษาที่แล้ว เนื่องจากเป็นวิชาที่เรียนเสริม ทั้งหมดมีเชื้อชาติไทย สัญชาติไทย และใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน อาชีพบิดา มารดาหรือผู้ปกครองมากที่สุดคืออาชีพค้าขาย รองลงมา คืออาชีพรับจ้าง รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 42.90 เริ่มเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นครั้งแรกในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ร้อยละ 42.80 เท่ากัน กิจกรรมภาษาญี่ปุ่นที่จัดในประเทศไทยที่เข้าร่วมมากที่สุดคือการเรียนพิเศษ ทั้งหมดไม่เคยไปโครงการแลกเปลี่ยน ณ ต่างประเทศ และร่วมกิจกรรมภาษาญี่ปุ่นที่จัดในต่างประเทศ ในปีการศึกษา 2546 ได้เรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นกับครูสอนที่เป็นชาวญี่ปุ่น มีความชอบภาษาญี่ปุ่นที่เรียนและมีทักษะการพูดในระดับมาก ทักษะที่ต้องการปรับปรุง คือทักษะการอ่านและทักษะการเขียน เห็นว่าภาษาญี่ปุ่นมีความจำเป็นในชีวิตประจำวันในระดับมาก ใช้ภาษาญี่ปุ่นทำกิจกรรมการฟังเพลงในระดับมาก ต้องการงานในสถานที่ที่มีการใช้ภาษาญี่ปุ่นในระดับมาก กิจกรรมในชั้นเรียนที่ทำให้ทักษะทางภาษาญี่ปุ่นดีขึ้น คือการรับทราบทบทวน ทักษะนอกชั้นเรียน คือการสนทนากับชาวต่างประเทศ แหล่งต้นแบบการใช้ภาษาญี่ปุ่นคือครูชาวญี่ปุ่น พฤติกรรมการเรียนในระดับมาก คือเข้าเรียนสม่ำเสมอ ปัญหาที่ผู้เรียนพบมากที่สุด คือวิธีการสอน/การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ผู้เรียนไม่มีโอกาสใช้ภาษาญี่ปุ่นในการร่วมกิจกรรมชุมชน แต่มีโอกาสใช้ภาษาญี่ปุ่นกับชาวต่างประเทศตามแหล่งท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 71.40 มากที่สุดคือเป็นมัคคุเทศก์และจำหน่ายอาหาร และเห็นว่าภาษาต่างประเทศที่ควรจัดให้มีการเรียนการสอนมากที่สุด คือภาษาอังกฤษ

การอภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยขออภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในสถาบัน

การอาชีวศึกษาภาคใต้ จากผู้บริหาร ผู้สอนภาษาต่างประเทศ และผู้เรียน ผลการวิจัยจากผู้บริหาร พบว่า ภาษาหลักที่ใช้ในการสอน คือภาษาอังกฤษ ทุกสถานศึกษาส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวดที่ 4 มาตรา 23 (4) ที่บัญญัติไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องความรู้ทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษา และเอกสารสัมมนา “การจัดการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังคนในเขตสามเหลี่ยมเศรษฐกิจภาคใต้” ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ บุญช่วย (2538 : 10) ที่กล่าวไว้ว่า แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังคนในเขตเศรษฐกิจภาคใต้ เพื่อเตรียมความพร้อมของการทำงานในระดับมัธยมศึกษา ควรมีวิชาภาษาต่างประเทศเป็นวิชาบังคับหนึ่งภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษามลายู สำหรับผู้ที่เตรียมจะเข้าตลาดแรงงาน ควรมีความสามารถในการเรื่องภาษาเพื่อการสื่อสาร จิระ หงส์คารมภ์ (2538 : 8) ได้ศึกษาความต้องการกำลังคนเพื่อพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าทักษะที่ต้องการของตำแหน่งงานต่าง ๆ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการสำหรับแรงงานระดับสูง คือการจัดการ ภาษาอังกฤษและภาษามลายู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยนี้

จากผู้สอนภาษาอังกฤษ พบว่าทักษะที่มีความสำคัญต่อการเรียนภาษาอังกฤษในระดับมาก คือการฟังและการพูด และครูผู้สอนภาษาอังกฤษต้องการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดในระดับมากเช่นกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับผู้เรียนที่ต้องการปรับปรุงทักษะการฟังและการพูดในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของศรีจินา แพสุพัฒน์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการฟังข้อความภาษาอังกฤษประเภทต่าง ๆ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยพณิชยการสังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ความสามารถในการฟังข้อความภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ประเภทข้อความการสนทนาอยู่ในระดับอ่อน ส่วนประเภทข้อความการนำเสนอและประเภทข้อความข่าวสารอยู่ในระดับอ่อนมาก

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาความต้องการและระดับการใช้ภาษาต่างประเทศของนักเรียนนักศึกษาในสถานการอาชีวศึกษาภาคใต้ ผลการวิจัย พบว่าผู้เรียนภาษาอังกฤษต้องการปรับปรุงทักษะการฟังและทักษะการพูดในระดับมาก และต้องการทำงานในสถานที่มีการใช้ภาษาอังกฤษในระดับมาก แต่ผู้เรียนพบปัญหามากที่สุด คือเวลาในการฝึกทักษะน้อยและไม่ต่อเนื่อง ผู้เรียนภาษาจีนต้องการปรับปรุงทักษะการฟังในระดับมาก แต่ไม่ต้องการทำงานในสถานที่ที่มีการใช้ภาษาจีน ปัญหาที่ผู้เรียนภาษาจีนพบมากที่สุด คือบุคลิกภาพของครูผู้สอน ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นต้องการปรับปรุงทักษะการอ่านและทักษะการเขียนในระดับมาก และต้องการทำงานในสถานที่มีการใช้ภาษาญี่ปุ่น ปัญหาที่ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นพบมากที่สุด คือวิธีการสอน/การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู เนื่องจากผู้สอนเป็นชาวญี่ปุ่น ไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษและภาษาไทยได้ จึงทำให้การสื่อสารไม่ค่อยเข้าใจกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยซึ่งพบว่า ภาษาหลักที่ใช้ในการสอนคือภาษาอังกฤษ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุตามจุดประสงค์ของกลุ่มวิชาภาษาตามหลักสูตร เนื่องจากภาษาเป็นวิชาทักษะ ผู้เรียนจะต้องได้รับการฝึกเพื่อใช้ให้คล่อง สถานศึกษาควรจัดขนาดของชั้นเรียนให้เหมาะสม ปัญหา อึ้งสกุล (2541 : 65) กล่าวว่า ถ้าจะสอนวิชาภาษาอังกฤษให้ได้ผลดีควรจะมีนักเรียนห้องละประมาณ 15 คน การรับอาจารย์ผู้สอนภาษาต่างประเทศ สถานศึกษาควรกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครจบการศึกษาระดับปริญญาโทที่สอดคล้องกับวิชาชีพที่สอนในสถานศึกษา และจัดสอบวัดความรู้ความสามารถผู้สอนทั้งภาคทฤษฎี ปฏิบัติ สอบสัมภาษณ์ และดูประวัติส่วนตัวประกอบ เพื่อจะได้อาจารย์ผู้สอนภาษาต่างประเทศที่มีประสิทธิภาพ โดยสถาบันอาชีวศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ ทักษะที่มีความสำคัญและต้องการทั้งผู้สอนและผู้เรียนภาษาอังกฤษคือ การฟังและการพูด สถานศึกษาควรจัดเสริมสร้างทักษะการฟังและการพูดให้กับผู้สอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนให้มีความมั่นใจในการใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์จริง ตามความต้องการของผู้เรียนที่มีความสนใจทำงานในสถานประกอบการที่มีการใช้ภาษาอังกฤษในระดับมาก การที่ผู้สอนใช้สื่อ/อุปกรณ์การสอนที่เป็นวัสดุจริงในระดับมาก สถานศึกษาควรจัดบูรณาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษกับวิชาชีพ โดยจัดให้ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในห้องปฏิบัติการวิชาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนรู้จัก และเรียกชื่อเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในวิชาชีพเป็นภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะเป็แรงจูงใจให้ผู้เรียนมีความสนใจในวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น และสามารถนำไปใช้ในการทำงานในสถานประกอบการที่มีการใช้ภาษาอังกฤษได้ สาเหตุสำคัญอันเป็นจุดอ่อนของหลักสูตรอันดับแรก ได้แก่การไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ดังนั้นจึงควรมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรทุกปี การปรับปรุงหลักสูตรควรให้ผู้สอนมีส่วนร่วมมากที่สุด

บรรณานุกรม

- การบริหารการศึกษา, ภาควิชา. 2537. “การจัดการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังคนในเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ตอนล่าง”
ในรายงานการสัมมนา เรื่อง การจัดการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังคนในเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ตอนล่าง.
ปัตตานี : ม.ป.พ.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. สำนักนายกรัฐมนตรี. มปป. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8
พ.ศ. 2540-2544. กรุงเทพมหานคร : อรรถพลการพิมพ์.
- คณะกรรมการการอาชีวศึกษา, สำนักงาน. 2546. แผนยุทธศาสตร์การอาชีวศึกษา พ.ศ. 2547-2549).
- จิระ หงส์คารมภ์. 2538. “ความต้องการกำลังคนเพื่อพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้” เอกสารประกอบการสัมมนา
เรื่อง ความต้องการกำลังคนเพื่อพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.พ.
- เจรจาการค้าระหว่างประเทศ, กรม. 2545. ก้าวทันการค้าโลก. กรุงเทพมหานคร : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้ง
แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์, สมเกียรติ พ่วงรอด และอ้อมใจ วงษ์มณฑา. 2546. รายงานการวิจัยเรื่อง “ความร่วมมือ
ระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในการพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดชายแดนภาคใต้ตอนล่างเพื่อรองรับการ
พัฒนาเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA)” โครงการจัดตั้งสถาบันสมุทรรัฐเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- บัญชา อังสกุล. 2541. “การเสริมสร้างการเรียนรู้การสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน” วารสารวิชาการ. ปีที่ 1
2 (กุมภาพันธ์ 2541). 65.
- รุทร์ กล่อมขุ่ม. 2535. “การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ” รายงานการวิจัย วิทยาลัยเทคนิคหนองคาย กรมอาชีวศึกษา.
- แรงงานจังหวัดสงขลา, สำนักงาน. 2547. “ภาวะการว่างงานในจังหวัดสงขลา” ข่าวสารตลาดแรงงานภาคใต้
1(มกราคม 2547), 8.
- วีระ บำรุงรักษ์. 2536. การจัดการศึกษาไทยในศตวรรษหน้า (2535-2635). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว.
- ศรีเงิน แผลสุพัฒน์. 2541. “การเปรียบเทียบความสามารถในการฟังข้อความภาษาอังกฤษประเภทต่าง ๆ
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา
กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาครุศาสตร์ (การสอนภาษาอังกฤษ)
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (สำเนา)

ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2546. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)**

พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

สุวิทย์ บุญช่วย. 2538. การจัดการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังคนในเขตสามเหลี่ยมเศรษฐกิจภาคใต้. เอกสารประกอบ
การสัมมนา เรื่อง การเตรียมกำลังคนระดับประถมศึกษาเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจสามฝ่าย
อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี.

อาชีวศึกษา, กรม. 2540. **แผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544).** กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา.

_____. 2544. “ข้อมูลครู-อาจารย์และนักเรียน-นักศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ : 5
ปีการศึกษา 2545” รายงาน. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคใต้ กรมอาชีวศึกษา.

_____. 2545. “ข้อมูลครู-อาจารย์และนักเรียน-นักศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1-5
ปีการศึกษา 2545” รายงาน. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคใต้ กรมอาชีวศึกษา.